

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.05.1982, sp. zn. 10 Co 91/82, ECLI:CZ:NS:1982:10.CO.91.1982.1

Číslo: 47/1983

Právní věta: Základním předpokladem pro zjištění toho, zda výdělek pracovníka podstatně poklesl (§ 25 odst. 4 zákona č. 121/1975 Sb.), je zjištění jeho dosavadního zaměstnání. Dosavadním zaměstnáním je zpravidla zaměstnání, které pracovník vykonával před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.05.1982

Spisová značka: 10 Co 91/82

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 121/1975 Sb. § 25

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47/1983 sb. rozh.

Základním předpokladem pro zjištění toho, zda výdělek pracovníka podstatně poklesl (§ 25 odst. 4 zákona č. 121/1975 Sb.), je zjištění jeho dosavadního zaměstnání.

Dosavadním zaměstnáním je zpravidla zaměstnání, které pracovník vykonával před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 24. 5. 1982, [10 Co 91/82](#))

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 10. 4. 1981 byla navrhovatelčina žádost o částečný invalidní důchod zamítnuta s odůvodněním, že podle posudku příslušné posudkové komise sociálního zabezpečení ze 14. 3. 1981 není navrhovatelka plně ani částečně invalidní.

V opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí navrhovatelka namítala, že její zdravotní stav a pracovní schopnost nebyly posouzeny správně. Tvrdila, že pro vážné zdravotní obtíže, zejména srdeční, byla již od listopadu v roce 1978 přeřazena v práci na pracoviště určené pro invalidní občany, kde si nemůže vydělat více než 800 Kčs měsíčně. Dovožovala proto, že jí byl částečný invalidní důchod neprávem odepřen.

Krajský soud v Hradci Králové opravnému prostředku nevyhověl a přezkoumávané rozhodnutí potvrdil. Vycházel přitom z výpovědi navrhovatelky, slyšené jako účastnice řízení, a zejména z obsahu posudku příslušné posudkové komise sociálního zabezpečení ze 17. 2. 1981, podle něhož je navrhovatelka schopna vykonávat lehké až středně těžké dělnické práce v klimaticky příznivém prostředí a dojíždět do zaměstnání hromadnými dopravními prostředky. Nevhodná je pro ni fyzicky namáhavá práce zatěžující páteř, zvedání a nošení těžkých předmětů, práce v nefyziologických vynucených polohách, práce v chladu a vlhku a posléze práce v prostředí dráždivých chemických výparů. Je schopna dosavadního zaměstnání dělnice bez vyučení, při němž lze uvedená omezení respektovat; tato omezení však nepředstavují zvláště ulehčené pracovní podmínky. V souladu s posudkovým závěrem uvedené komise proto soud prvního stupně dospěl k závěru, že navrhovatelka není ve smyslu ustanovení § 25 odst. 3 a 4 zákona č. 121/1975 Sb. plně ani částečně invalidní.

V podaném odvolání proti usnesení soudu prvního stupně navrhovatelka opakovala námitky obsažené v opravném prostředku a zpochybňovala správnost posudku krajské posudkové komise tvrzením, že nepřihlížela k tomu, že v železárnách ve V. je od roku 1967 a že byla postupně ze zdravotních důvodů nucena vykonávat stále méně honorovanou práci. Navíc ani diagnostické závěry uvedené komise nemusí být správné, protože při vyšetření jejího zdravotního stavu na I. interní klinice fakultní nemocnice v H. mohlo dojít k záměně ve zdravotní dokumentaci, jestliže v žádosti o kardiologické vyšetření byla označena jiným příjmením. Je přesvědčena, že zdravotní stav jí nedovoluje vykonávat jakékoliv soustavné zaměstnání a požaduje, aby soud provedl důkaz posudkem znalce z oboru interního lékařství.

Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Jde-li o důchod podmíněný zdravotním stavem, závisí rozhodnutí především na odborném lékařském posouzení. V přezkumném řízení ve věcech důchodového zabezpečení je k podání posudku o zdravotním stavu povolána podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona č. 129/1975 Sb. posudková komise sociálního zabezpečení příslušného krajského národního výboru. Posudek uvedené komise ovšem soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad uvedených v ustanovení § 132 o. s. ř., tedy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

V projednávané věci soud prvního stupně sice takto postupoval, odvolací soud však nesdílí jeho závěr o úplnosti a tím i přesvědčivosti posudku posudkové komise sociálního zabezpečení KNV ze 17. 12. 1981.

Zjištění dosavadního zaměstnání je základním předpokladem pro správné posouzení, zda u pracujícího dochází k podstatnému poklesu výdělku. Za dosavadní zaměstnání je pak třeba zpravidla považovat to zaměstnání, které pracující vykonával předtím, než u něho nastal dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.

V projednávané věci posudková komise sociálního zabezpečení KNV ve svém posudku dovozovala, že dosavadním zaměstnáním navrhovatelky je zaměstnání dělnice bez vyučení; blíže však neuváděla, o jaké zaměstnání šlo, do jaké míry bylo fyzicky náročné a jaké podmínky vyžadovalo. Přitom v posudku komise neuvedla, jaká jiná konkrétní zaměstnání může navrhovatelka bez zvláště ulehčených pracovních podmínek vykonávat, aby bylo možné posoudit, zda jde ve smyslu ustanovení § 20 odst. 4 a 6 vyhlášky č. 128/1975 Sb. o zaměstnání stejně či méně kvalifikovaná. Takové určení je nezbytné již proto, že omezení navrhovatelčiny pracovní schopnosti vyjádřené v posudku uvedené komise je poměrně výrazné.

Za této situace není tedy ve výsledcích až dosud provedeného dokazování potřebné opory pro závěr, zda je navrhovatelka schopna vykonávat své dosavadní zaměstnání bez zvláště ulehčených pracovních podmínek, popřípadě jen jiné méně kvalifikované zaměstnání, a zda v doporučených zaměstnáních vykáže ve smyslu ustanovení § 25 odst. 4 zákona č. 121/1975 Sb. a § 20 odst. 1 vyhlášky č. 128/1975 Sb. podstatný pokles výdělku.

Je proto třeba, aby soud prvního stupně navrhovatelku předně podrobně vyslechl jako účastnici řízení, vyžádal si zprávu jejího zaměstnavatele o dosavadním průběhu zaměstnání, popřípadě o tom, z jakých důvodů byla navrhovatelka přeřazována, zda šlo o důvody zdravotní či jiné, a posléze požádal posudkovou komisi sociálního zabezpečení KNV, aby svůj posudek v naznačených směrech doplnila.

Z uvedených důvodů odvolací soud napadené usnesení soudu prvního stupně zrušil podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. a), odst. 2 o. s. ř. a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.